

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szállami részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-né felviteli és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és Iaktanya-utca sarkán levő Kádics-féle hátsó) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 50 kr. — A nyitólapon egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi december 28-án.

52 szám.

Indolencia.

Mily ártatlanul hangzik e röpke szó! Ha úgy sebtében halljuk, legfeljebb egy Pató Pál-féle úrra gondolunk, ki kezét ölbe téve várja, hogy a sült galambok szája repüljenek, — és napirendre térünk. Pedig hát csak egy kis időt kellene szakítanunk a tárgyilagos elmélkedésre, és azonnal rájönne arra, hogy az indolencia tulajdonképpen a legnagyobb bűn, mely úgy az állami, valamint a társadalmi szervezetben a legtöbb bajnak s ártalomnak kutfeje. De hát persze nekünk modern embereknek, kiknek amugy is elég gondot okoz, hogy hogyan fogjuk el az ellenfél pagáját és hogyan kössük meg nyakkendőnket a legújabb divat szerint, nem lehet még arra is időnk, hogy ilyen témán is törjük fejünket.

Am ne törjük! Csak tekintsünk magunk körül, és csupán arról, a mit saját szemünkkel látunk, alkossunk magunknak ítéletet!

S ha körültekintünk, mit látunk?

Azt, hogy az indolencia végoka a különböző hatóságoknál és pénzintézeteknél ugyszólván napirenden lévő óriási sikasztásoknak, melyek évről évre száz-száz embert koldusbotra juttatnak és egy esomó embert halálba kergetnek. A közvagyon iránt való indolencia ily iszonyatosan bosszulja meg magát!

De nem kevésbbé bosszulja meg ma-

gát a vagyontalanság, a tehetetlen szegénység iránt való indolencia sem.

Ki ne ismerné a bűnkronikák azon szájalomraméltó alakjait, kik a véginség által rákényszerítve — ölnek, rabolnak, mert két kezük becsületes munkájával nem képesek maguk és éhező, didergő családjuk számára a mindennapi betevő falatot megszerezni, a telt asztaloknál ülő tehetős társadalom pedig, a mely segíthetne a szegényeken, szívtelen indolenciával szemléli éhhalállal való nehéz tusájukat.

A tehetetlen szegénység iránt való szívtelen indolencia volt mindenkor a szomorú eseménynek okozója.

Hát közzgazdasági téren mily rémséges pusztulás okozója az indolencia!

Bölesen tudjuk ugyan, hogy a honi ipar kellő pártolása hiányában évenként soha meg nem térülő milliók vándorolnak zsebeinkből külföldre és hogy munka hiányában százezerként özönlének az emberek innen más hazába, — tudjuk bölesen, hogy ezen tarthatatlan közzgazdasági helyzet ma-holnap mindannyiunkat koldusbotra fog juttatni; de azért még a gyufát és fogpiszkálót is a külföldről hozatjuk. Es miért? Egyszerűen azért, mert mi legvitálisabb érdekeink iránt is indolenciával viseltetünk.

Hát nemzeti konszolidáció tekintetében hogyan állunk a mi ezredéves hazánkban?

Verjük a mellünket és urbi et orbi

nagy hangon hirdetjük, hogy mi ilyen meg olyan nagy hazafiak vagyunk, hazafiság dolgában egymást túllícizáljuk — szóval: de ha arról van szó, hogy valamely nemzeti ügyet tőlünk telhető erővel megmozgassunk, hogy valamely hazafias ügy érdekében azokat a bizonyos gesztenyéké kaparjuk ki a parázs közül, akkor ölbe tett kezekkel, hozzánk illő uri indolenciával várjuk, hogy ne mi, hanem más égesse meg a kezét, — mi békeséges polgárokhoz illő módon szépecskén meghuzzuk magunkat, továbbra is nagy hazafiak maradjunk, s legfeljebb csak az telik ki tőlünk hogy úgy négy szem közt titokban dicsérjük a kikapart gesztenyék jóságát, — azután megint napirendre térünk, lessük az alsózt, a legújabb divatot, és így aztán indolenciánkon a legjobb, a legszen- tebb ügy is hajótörést szenved.

Az indolencia nyomában mindenütt ott látjuk az anyagi és erkölcsi romlást.

Jól mondja Apponyi, hogy a közöny hazafiatlanságot jelent.

Ha jó hazafiak akarunk lenni, akkor számüzzük körünkben az indolenciát!

Boldog új esztendőt!

Mindazon T. Cz. előfizetőinknek, lapunk barátainak és olvasóinak, kik első és egyetlen verseczi magyar lapunkat becses pártfogásukkal fenntartani segítenek, szerencsés és boldog új esztendőt kívánunk

A „Délvidék“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Tárcza.

Karácsonyest.

A meddig csak az emberi szem ellát, vastag hóréteggel van borítva minden, a vakító fehérség csillog és villog, mintha ezernyi gyémántkövel volna behintve; a fak rojtosak a zuzmarától, az ablakokra a legszebb arabeszeket rajzolta a természet.

Mindenki hódol a tél örömeinek, a gyermekek vigan csuszálnak az utcán, az ifjú kocsolyakkal csörömpölve a lányok körül forgolódnak, nagyobb tarsaságok mulatva, lármázva csepegetyész és vig ostopattogás mellett szánkázva járják be az utcákat.

Daczára hogy beesteledt és az idő csipős hideg, csikorog a hó, az utcák feltűnően élénkek; karácsony előtt mindenki siet be- vásárolni.

Az utcai tolongásban feltűnik egy széke nő, magas, karcsú leányos természetével, a mint a gyönyörűen kivilágított játékszer és gyermek csecebecsével telt kirakatot nézegeti. Végre befordul az üzletbe.

Szinte elkápráztatott e nőnek szépsége. Világos széke haja ábrándos mosolygása, arcvonásainak finomsága.

Ráfael Madonnáira emlékeztetnek. A mikor

a gyermekjátékszer között válogat, annyi báj és kedvességgel teszi, hogy az ember majdnem azt hinné, hogy a kis Jézuska a menyországból küldte le egyik tündérét, hogy kedvenceinek ajándékokat vegyen. Pedig még szebb e nő boldog otthonában, a mikor mint házanak őrző anyala a családi tűzhely körül forog.

Szarvasi Margit nagyon boldog asszony, mint ha most is mézesheteit élné, pedig már három év óta van férjénél. Szerelmi házasságot kötött és a kölcsönös mozgalom meg van most is; daczára hogy nagyon visszavonulva élnek. Férje kis hivatalnok, nem igen telik selyem ruhakra, zsurokra, sőt még a háziteendők legnagyobb részét is a szép Margit maga végzi.

Mily szépek és rövidék nekik a hosszú téli esték, melyeket együtt töltenek el turbékolva. Egy kedves kis széke anyalka, a két éves Edit, az ő szemefényük. Addig mesélnek neki szép tündérmeséket a kis Jézuskáról, míg szempillái lecsukódnak, és tovább álmodja a az aranyos hintót a szép karácsonyfával, a menyországot szép angyalaival.

Az édes kis mama pedig aranyozza a diókat és almákat kis leánya karácsonyfájára.

Boldog izgatottsággal várja a kis család a szent estét . . .

Végre itt van! Megszólal a kézi csepegetyű, kinyílik az ebédő ajtaja és beszalad a kedves kis Edit. Arcza kipirult, arányszöke furtjei felbontva, kis szájacskáját nyitva felejt a

bámulattól, a mikor tekintete a szépen földi- szített, fényesen kivilágított karácsonyfára esik; parányi kis kacsóját összekulcsolja imára, és letérdelve mondja el megszokott esti imádságát.

A háttérben örömtől sugárzó arcczal, meghatótt kebellet boldogan borul a fiatal mama férje vállára, hisz mindkettőjüknek közös gondolata, hogy ez a legboldogabb karácsony- est életükben.

* * *

Tíz éve annak, hogy a méltóságos ur a főispáni székben ül. Nagyban készülnek a megye összes hivatalnokai a számos barát és tisztelő, hogy a tíz éves jubileumot minél fényesebben üljék meg, mert a főispán működése alatt sok hasznos intézmény jött létre; maga igen kedvelt egyéniség, mindenki szemből leereszkedő, finom modora van, sőt a nők szemében érdekes mint agglégény, és nagy bámulója és tisztelője a szép nemnek.

Mint már ilyenkor szokás, volt diszközgyülés, emléktárgyak átadása, bankett és este fényes bál, melyen a megye intelligenciája teljes számban vett részt.

Szarvasiék se vonhatták ki magukat.

E bál után érezte csak a fiatal férj, hogy szép feleségében mily ritka becses kincset rejtgetett a világ szeme elől, mert a szép asszony a bálon általános bámulat tárgya volt.

Előfizetési felhívás.

Midőn 17 évvel ezelőtt a verseczi első magyar lapot megindítottam, vállalkozásomról mindenki azt mondotta, hogy Verseczen magyar újságnak lehetetlen megélni.

Hála a gondviselésnek, a baljóslat nem teljesült be. Igaz, benső köszönet annak a kis magyar gárdának és munkatársainknak, kik bennünket a legválságosabb időkben sem hagytak el.

A hosszú tizenhét esztendő alatt, mióta a verseczi magyar újság ügyét vezetjük, őszintén megvallva sokszor állottunk az elcsüggedés szélén. Azok, a kik ellenségei mind annak, a mi magyar, sokszor támadtak adázul ellenünk, de a támadások csak erősítettek bennünket, — nehéz időkben támogatást leltünk magasabb helyekről is, — s azon tudatban, hogy annak a célnak, mely lapunk zászlójára van felírva — győzedelmeskedni kell — nem engedték kicsavarni kezünkől a zászlót.

Ez alkalommal csak annak kijelentésére szorítokozunk, hogy feladatunkat teljesíteni ezután is tehetségünkhöz mért erővel fogunk igyekezni, s különös törekvésünk leendő lapunkat azon irodalmi és társadalmi színvonalon fenntartani, mely őt elzigeletelt helyzetében a hazai vidéki lapok között hivatásánál fogva megilleti.

Ezek előrebocsátása mellett az új esztendő küszöbén azon kéréssel fordulunk a velünk együtt érző nagyközönséghez, munkatársainkhoz, hogy szellemi támogatásukkal onzetlen munkálkodásunkat elősegítsék; — a lapunk által képviselt eszmét erősítsék; tömeges előfizetéseikkal pedig magyar lapunk fenállását biztosítani sziveskedjenek.

Perjéssy Lajos

a »Délvidék« szerkesztője.

Felhívás.

Egy arvaház-alap létesítése céljából több év előtt megindított törekvések oly kedvező sikert eredményeztek, hogy ezen alap javára eddig mint egy 132.797 koronányi összeg van a helybeli pénzintézeteknél elhelyezve, mely összegnek egy része az újévi üdvözlések megváltásából származik.

Ezen kedvező eredmény által felbátorítva, az 1903. újév alkalmából is Versecz vár. nemes lelkü polgárságához bátorkodom fordulni azon kéréssel, miszerint ezen jótékony célra az 1903. évi újévi üdvözléseket bármily csekély összeggel megváltani sziveskedjék, mely összeg a fenti célra fordíthatni és nyilvánosan nyugtáztatni fog.

A megváltás eszközölhető a rendőrkapitányságnál, a »Délvidék«, »Werschetzer Gebirgsbote«, a »Neue Werschetzer Zeitung« és a »Rodolyub« kiadói irodájában, a hol a megváltási jegyek is kiadatni fognak.

Verseczen, 1902. évi december hó 23-án.

Koszirovics főjegyző.

Szarvasi életében is mintha forduló pont lett volna ez az idő.

A méltóságos ur többször megdicsérte hivatalában, kérdezősködött családjáról és nem sokára a megüresedett titkári állásra őt nevezte ki.

Pár hónap múlva nagy változás történt a fiatal pár életmódjában. A méltóságos ur kedvenc titkáriját bevezette abba a körbe, a melyben ő forgott, a megyeház egyik szarnyát közvetlen az ő lakása mellett engedte át nekik, a szép fizetésből pedig telt már vengésségre, vig életre: a szép asszony ragyogott mindenütt, mint egy fényes csillag az égboltozaton.

Margit mint a legtöbb asszony hamar megkedvelte ezt az életet és beletalálta magát a változásba. Főlebredt hűsága és a sok hizelgő egy kicsit kacérrá is tette.

A férj meg maga se tudta, hogy szokott hozzá a nagy uri kenyelemhez, de mindenkor nagy hálával gondolt az ő jötevőjére, a főispánra.

És a mikor ismét előtt a karácsony szép ünnepe, mikor a megyeház díszes szalonjában kigyuladtak a menyeczig érő gyönyörű karácsonyfának számtalan gyertyái, — befészkelte magát az első gyanu a férj szívébe, — mert a sok szép ajándék között megpillantott egy ékszerdobozt is melylyel a méltóságos ur lepté meg az ő feleségét.

NAPI HIREK

A karácsonyi ünnepeket szokott vallásossággal ulte meg városunk közönsége. A templomok megteltek ajtatos hívőkkel. Számtalan családnál voltak összejövetelek, hol a kicsinyek örömeiben osztozkodtak a szülők, rokonok és jó barátok. Az időjárás is kedvező volt. A hideg nem volt rendkívül erős és csak ünnep másodnapján kezdett gyengén olvadozni a hó, a szemzögő eső alatt. Az ünnepnapok délutánjain a korzó ugyancsak népes volt. Csengő-bongó szánokban vig népség járta be az utcákat.

Elöléptetés. A »M. A. V.« tisztikarának egyik rokonszenves, derék tagja V a r g h a László ellenőr a IV-ik rangosztály 2-ik fizetési fokozatába lépett elő.

Eljegyzés. Hatz Gyula verseczi polgár kedves leányát Matild kisaszonyt eljegyezte Jorgin Sándor resiczai posta és távírdai tisztviselő.

Borkiállítás. A verseczi borászati egyesület 1903. január 5-én a »szőlővenyigé«-hez címzett vendéglő nagytermében borkiállítást fog rendezni, mely iránt borteremelőink, vendéglőseink s általában a fogyasztó közönség körében élénk érdeklődés mutatkozik. A borokat az egyesület által ezen célokra átengedett 7 deczis üvegekben kell kiállítani, még pedig minden borfajtából 2 üveggel. Fel kell tüntetni minden kiállítónak, hogy milyen és mennyi borkészlete van, a határ melyik részéből szüretelték. A kiállítóknak a kiállítást megelőző nap esti 5 órájáig kell atszolgáltatni a rendező bizottságnak.

Magyar nyelvterjesztő egyesületünk — mely ujabbán ritka szép virágnak kezd indulni — az év utolsó napján a Milleker szálloda termeiben táncmulatsággal egybekötött zartkorú tarsasvacsorát rendez, mely az előjelekből itélve ismét találkozója leendő a város intelligenciájának. Belépti díj nincs. A meghívók szétküldése folyamatban van. Az egyesület tagjainak sorába ujabbán a vidékről is többen iratkoztak be.

A verseczi koresolyázó-egyesület rendes évi közgyűlését a múlt vasárnap tartotta meg J a n e l l József áll. főreáliskolai tanár elnöke alatt az egyesület tagjainak élénk érdeklődése mellett. Az évi jelentést, — melyből kitűnt, hogy az egyesület vagyona 2200 k. egyhangulag tudomásul vették. Az ezután következő tisztújításon — mivel J a n e l l József az elnöki tiszttel tovább viselni nem volt hajlandó — Vogel Bauer Gyula áll. főreal iskolai tanár választott meg egyhangulag az egyesület elnökévé. Janell Józsefnek 10 évi buzgó és fáradhatlan elnöki tevékenységeért nem csak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, hanem őt az egyesület tiszteletbeli tagjává is nagy lelkesedéssel megválasztották. Elnök helyettes lett: Dr. Dajkovics István; jegyző: Hlubovszky C; pénztáros Watzek H; gazda: Ambrus E; választmányi tagok: Ambrus A. Breduran M. Gá-

Valami úgy be nyilalt a szívébe. Egy ki-mondhatatlan keserű érzés mely elrontotta a szép karácsonyestét. A kis Edit sem mondta el szokott imádságát, rég elfelejtette azt, mióta az ünnepelt mama nem ért rá vele foglalkozni, még akkor sem szentelhetett időt családjának, készülni kellett a másnapi nagy vendégségre.

Más nap sem vette észre, hogy férjének mily sápadt az arca, beesettek a szemei az átvirasztott zjszakától. Az emberek pedig nagy titokban sugdostak egy szép asszonyról, ki megállapította a férje szerencsését.

* * *

Enyhe, majdnem kellemes idő van, ha a kalendáriumnak mutatná a december hónapot, a ember még az őszbe képzelne magát, az utszélen a szabadban, egyes helyeken zöldel még a csallit, a lehullott száraz galy alól elő kandikál egy-egy elkésett virág.

A temetőben a legfrisebb sirdomb mögött egy térdelő női alak hosszú gyászfátyolán játszadozik a langyos léli napság, már nem melegit, csalóka, mint talán a nagy bánat e nő szívében.

A szép Szarvasi Margit az, ki bánatos lelkével, vérző szívével a férjének sirjára borul...

Épen ma egy hete, férje egy pisztoly-lövéssel végét vetette vesztett boldogságának, féltékenységtől gyötört életének.

bor L., Janell J. Kovalik J., Takács Gy; számvizsgálók: Dajkovits J., Grünwald F. és Dr. Kerpel Zsigmond. Régen nem volt már Verseczen a jégsporthoz nézve oly kedvező idő, mint éppen az idén. Sok éven át vagy éppen séggel nem, vagy csak pár napig lehetett koresolyázni. A jó jéggel az egyesület működése is felvirágozott.

Herczeg Ferencz önmagáról. A »Magyar Hirlap« közéletünk kitűnősegeihez azon kérdést intézte: »Husz éves korában mi volt az életcéljá, jövője iránt táplált kedvenc gondolata?« — Az ezen kérdésre adott feleletet a lap karácsonyi száma közli. Városunk nagy fia ezt írta: »Husz éves koromban minden héten más volt az életem. Alig van foglalkozás, a melyhez nem éreztem volna kedvet. Többek közt politikai, ügyvéd, katona, világotudó, gazda, festő, sőt író is akartam lenni. A terveim sűrűn váltakoztak, de a kedves gondolatom mindig egy maradt: hírneves és független emberré akartam lenni.

Jótekonyság, könyörület. A pár napi enyhébb időjárás után zordonna lett a tél. A dermesztő hidegben sokat szenvedtek a szegények, az elhagyottak. A jótekonyság és könyörületnek most kell kibontani fényes szárnyait, hogy a szegény is jusson meleg ételhez és mindennapi kenyérhez. Budapesten a szabadkőművesek humánus szövetsége ingyen kenyert, ingyen tejet és futó anyagot ad a szűkölködőknek, belátva azt, hogy a jómódúak, kiket viszonyaik megmentenek a szűkölködéstől, gőzölgő szamovárjaikkal mellett nézik a hóvirágos ablakokat és jókedvűen hallgatják a kandelon keresztül suvultó hideg téli szél zugását, addig, oh de sokan vannak, a kiknek szeméből a hideg a nyomor, a szenvedés sajtolnak keserű könnyeket. A zord tél könyörületességet kell hogy teremtsen a nemes emberi szívből. Ki tagatná, hogy nálunk Verseczen is sokan vannak, kik nélkülöznek a meleg szobát, a párolgó meleg ételt, ki tagadhatná, hogy nálunk is nagy arányban van meg a nyomor, azt sem tagadhatja senki, hogy nálunk is vannak nemes lelku, fenkolt gondolkodásu emberberátok, a kik áldást szórnak a szűkölködők fejére. Ezen nemes emberberátok irgalmas szívéhez fordulunk ismételen, hogy ne feledkezzenek meg a szegényekről, hogy áldást és lelki elégtételt szereznek maguknak azzal, hogy a szűkölködőkön, arvakon, özvegyeken a hideg, dermesztő tél alatt segítenek. A legnemesebb tett az, mely a legszebbel a nyomorultak hálájával kamatozik. Az alakítandó népkonyha egyesület gyűjtésére ismételen felhívjuk T. Cz. olvasóink becses figyelmét.

»Pängermánok és Alldentschok«. A »Kikindaer Zeitung«, ez a hazaaruló tendenciájú német újság Korn megszökése után sem hagyott fel izgatásaival. A kulföldön gyalázkodó szerkesztő most is ellátja a lapot izgató cikkekkel. A szegedi kir. ügyészség ismét felhívást intézett W a c h t e l Leó kikindai főkapitányhoz, hogy a nevezett lap »Der alldentsche

Azt beszéltek az emberek, hogy rendkívül fárasztó szellemi munkát végzett és szokatlan életmódja annyira földúlták idegeit, hogy pillanatnyi elmezavarban követte el végzetes tettet.

Bűnös volt e a szép asszony vagy nem? azt nem tudta meg soha senki.

A napsugar már rég elbujt a borus felhők mögöt, leszalt a hűvös alkonyat és a hideg esti levegőben osszerázkódott a zokogó alak; szent áhitattal emeli égnek könnyes szemeit, még egy utolsó imát mormol ajka, és lassan haza indul.

A mint az utcán megpillant egy megvilágított kis karácsonyfát, csak akkor jut eszébe a sok bu, bánat és szenvedés közepette, hogy ismét karácsonyest van.

E látvány folidezi emlékében a multat, a régi kis lakást a boldog családi életet egy régi kedves karácsonyestét.

És az asszony majdnem futva érkezik haza. Talan elakarja üzni emlékeit?!

Otthon elébe szalad a kis Edit: Mama, mikor jön már a kis Jézuska? Én beteg vagyok és te elmentél, a papa se jött vissza.

A mama nem tud felelni.

Néma fájdalommal szoritja magához beteg gyermekét.

lbolya.

Gedanke című cikkének kéziratát szerezte be. Kramer A. a „D. T. f. U.“ hírhedt szerkesztője a f. hó 23-ára kitűzött tárgyaláson — hol a Bartha Miklós orsz. gyűl. képviselő ellen elkövetett rágalmazás és becsületsértés miatt kellett volna helyt állania — ismét nem jelent meg Temesvárott. Különben megjósolta azt a „G. K.“-er midőn előre megírta, hogy „bottal üthetik a nyomatát.“

Szülészteri mulatságok. Az ó esztendődtől az év utolsó napján nagy vigalmak közt készül búcsut venni városunk közönsége. A magyar nyelvterjesztő egyesület által a Milleker-Glückmann szállodában rendezett „Társasvacso-ra és tanczmulatságon“ az intelligencia tagjai készülnek részt venni, de rendez még hangversenyt a „férfi-dalárda“ (Baross szálloda) és az „Iparosok dalegylete“ (Szőlővenyige) is. Szóval lesz a mulatsra alkalom elegendő.

Szegény gyermekek karácsony-fája. Az emberek jó szíve a karácsonyi szent ünnepek közeledtével rendszeren megszokott nyilatkozni. Az Isteni gyermek, a megváltó születésének ünnepe alkalmából felbuzdulnak a nemesebb érzések még azok szíveiben is, kik máskor nem a mindent megbocsátó mindenható szeretet tanát, hirdetik, hanem a viszálykodás és szeretetlenség terjesztésének hívei. Sorompóba lép ellenség és jó barát egyaránt. A könyörület és jótékonyág egy zászló alá gyűjt mindeneket. Nagyon helyesen és nagyon jól van ez így. Ezt tapasztaltuk az utóbbi napokban, ez nyilvánult meg sok tekintetben a felgyújtott karácsonyfák tövében, midőn a közös akciók megindultak és szarítottak a szegény keserű könyveit. Több helyt áldoztak az előtt a legszebb oltár előtt városunkban is. A közs. polg. leányiskolában, a város által fenntartott népoktatási tanintézetek szegény tanuló számára gyűjtötték fel a karácsonyfát. Elláták a szegény tanulókat meleg ruhával, iskolai eszközökkel, élelemmel. Felrendült a hála himnusza a megajándékozottak ajkairól, az Ur szolgája Isten áldását kerte mindazokra a kiknek szívéhez utat talált a könyörgő Szózat, és azoknak a szegény néneknek, — a kik elvonnulva a világ hiúságaitól. Csak Nemes és szent hivatásuknak élnek — ott ragyogott szemekben a megilletődés, a boldogság édes könnye. A jól teljesített munkásság jutalma. Az evangélikus egyház szárnyai alatt, — bár kisebb keretben — szinten hasonló szép unnepegyfolyt már le. Az állami főreáiskola segítő egyesülete, már előbb gyakorolta e nemes jótékony-ságot; Gör. kel. polgáraink, a szinten gyűjtöttek, Milyen poetikus, milyen lélek-emelő és boldogító is a karácsony szelleme. Bar az lebegne mindenkor és minden időben az emberek szeméi előtt, . . . akkor igaz hívői és követői lennének a Megváltó tanainak.

„**Délvidéki Lapok**“ cím alatt Lugoson Dr. Haus József és Dr. Frankl Béla mint szerkesztők hetenként kétszer megjelenő politikai lapot, indítottak és az első vezető cikkükben hangsúlyozzák, hogy „demokratikus szabadelvű“ felfogással hivatott szószólói lesz az új lap a magyarság jól felfogott érdekeinek. A lap első száma tartalmas és pompás cikkekkal bővelkedik. A szerkesztőknek szép vállalkozásukhoz a legméltóbban gratulálunk. A lap előfizetési ára egész évre 16. kor. Kiadóhivatala: Szidon József könyvnyomdája.

Temesvár 1902-ben. Kácsér Romulus temesvári hírlapíró-kollegánk a Súdung. Reform jeles segédszerkesztője ily cím alatt díszes kiállítású évkönyvet adott ki, mely német nyelven, de hazafias szellemben ismerteti a most véget érő év eseményeit. Kácsér, a hivatott újságíró gyakorlott, éles szemével szemléli a napi eseményeket és azokat nem csupán regisztrálja, hanem gyakran találóan meg is bírálja, sohasem tévesztve szem előtt a hazafias, a magyar nemzeti tekinteteket. Ezért műve nemcsak érdekes, de értékes is és melegen ajánlható mindenkinek. A mű Steiner Ferenc orsz. képviselőnek van ajánlva. Díszes kiállítása becsületére válik a temesvári Unió könyvnyomdának. Ára 5 korona, Kapható a szerzőnél.

Az „Olesó könyvtár“ legutolsó három füzetét ismét a legjobbak közül való. A kik szeretik a kalandos történeteket, melyek exotikus vidékre vezetik az olvasót, bizonyára szívesen veszik a „Halkef Péter közkatona esetét“, melyet Schreiner Olivia irt a történet Dél-Afrikában játszódik, a Mashonalandben s érdekességét csak noveli az a környezet, melyben a szegény, jöszivű és becsületes katona tragédiája lejátszódik. A kettős füzet ára 40 fillér — A következő füzetben „Barabas Miklós emlékiratait“ adja közre Kézdi Kovács László, a festő. A most öt éve elhalt és tisztességes kort ért művész több év folyamán, szórványosan irta össze emlékeit, úgy a mint az egyes mozzanatok eszébe jutottak. Leírja a 38-as arviz borzalmait, később pedig megemlékszik a szabadságharc eseményeiről. Vonzó és kedves olvasmány ez a négy számra terjedő vastag füzet, melynek ára 80 fillér. — Arany Lászlónak „A magyar politikai költészetéről“ irt értekezése akadémiai székfoglaló volt 1873 ban. Igen becses ez a maga nemében szinte egyetlen ily tárgy tanulmány, mely vazlatosan ugyan, de mégis eléggé világosan és pontosan tünteti föl: — mily pontosan érintkezett hazai költészetünk a nemzet politikai történelmével, miben hatottak eszméik egymásra a miként fejlődtek költőink e hatás alatt. A kettős füzet ára különben 40 fillér.

Az új zónadijszabás. A magyar kir. államvasutak személydijszabása január 1-én lép életbe. Ebben az új díszabásban benne van a zónarendszer reformja is. Mostanában a távolsági forgalomban tizennégy vonalszakasz van, jannár 1-től kezdve tizenhat lesz. A reform tehát az, hogy a nagyobb távolságokra való utazás drágább lesz, de viszont oly kedvezményeket nyújt, melyek eddig nem voltak még és amelyek a különben sem nagy drágulással bőven folérnek. Az egyik kedvezés az, hogy ezután a nagy távolságoknál az utazást 24 óra meg lehet szakítani, ha ezt előzetesen a kálauznak bejelentik és a megszakító állomáson az állomási főnöknel jelentkeznek. A másik kedvezés az, hogy ezután a gyorsvonatokban is lesz harmadik kocsiosztály, a mi Magyarország kivételével az egész európai Nyugaton régóta meg van. Ezentúl tehát a szegényebb ember is gyorsabban utazhatik aránylag nagyon csekély összesen két korona ráfizetéssel. Az új 15-ik zóna 301 kilométertől 400 kilométerig, a 16-ik zóna pedig 401 kilométertől bármely távolságra szól az árak dolgában személy- és gyorsvonatoknál egyaránt 15. és 16. zóna, az első kocsiosztályban 3—3 koronával, a második osztályban 2—2 koronával és a harmadik osztályban

1—1 koronával drágul. Ennélfogv a személyvonaton a 15-ik zóna árai 21, 14 és 9 gyorsvonaton 27, 18 és 10 korona lesz; a 16-ik zónában a személyvonat ára 24, 16 és 10 korona, a gyorsvonaté 30, 30, 20 és 12 korona.

Magyar nyelvterjesztő egyesületünkhöz az ország minden részéből számtalan megkeresés érkezik, melyekben német anyanyelvű gyermek játszótársakat, avagy polg. leányiskolát végzett gyermek-felügyelőket (bonne) kérnek. Eddigelé néhány év óta közel 50 szegénysorsú német (több esetben szerb is) leány talált előkelő családoknál elhelyezést, hol a magyar nyelvet nemcsak elsajátították és palérozódtak, hanem sok esetben megvetették jövő életük boldogságának alapját. Sok szegény szüle és leány emlegeti ezért a legnagyobb halálával az egyesület nevére. A verseczi bonnek igen jó hírnévnek kezdenek örüdeni az egész hazában, kezdik kiszorítani a külföldről importált, a mieinknél tudatlanabb, és sok esetben éppen nem jó erkölcsű vándor külföldi német bonnekat, kik a magyar családok gyermekeibe idegen szellemet igyekeznek beoltani, követelők, és az őket közvetítő irodák, meg is zsarolják a szülőket. Egyesületünk az áthelyezést teljesen díjtalanul végzi. Ez uton is felhívjuk magyar nyelvterjesztő egyesületünk tagjait és az egyesület barátait hogy az egyesület ezen nemes célú vállalkozására a szegény verseczi szülők figyelmét hívják fel, figyelemztessék őket az előnyökre. Jelentkezni lehet az egyesület titkárnál Perjessy Lajos al. főreal. isk. tanárnál. (Laktanya-utca 28.) ki a többi szükséges felvilágosításokat készséggel megadja.

Nyiltér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbuzulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytár nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Eza gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez evék óta tartó betegsegeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzati címre, a honnan a csomagot rogtan elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja meg tudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Minden vevőnek joga van ezen Cognac-ot (Eredeti pakolásban) nevezett intézetnél (Bécs IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Elismerve és ajánlva a legelső kapacitások által. A trieszti első Cognac finomító Camis és Stock Barkarolában Trieszt mellett ajánlja belföldi

orvosság-cognacját

francia módszer szerint készítve, a bécsi osztrák általános gyógyszerész-egyesület ellenőrző pecsétjével. — 1/1 üveg 5 korona, — 1/2 üveg 2-60 korona.

Kapható Verseczen minden fűszer- és csemegekereskedésben.

Minden vevőnek joga van ezen Cognac-ot (Eredeti pakolásban) nevezett intézetnél (Bécs IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Egyi ellenőrzéssel ellátva a csász. belügyminiszterium által elismert „Eleimi szerek és élvezeti cikkek megvizsgáló intézet“-nek. Wien IX., Spitalgasse 31. sz.

Ingyen és bérmentve kap
mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből
bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a leg-
kisebb mennyiségben is országszerte ismert
arómáimmal előállítani.

Watterich A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

SZÓLÓOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és
európai nemes gyökere és sima vesszők mélyen
leszállított árákon. Oltványok ezre 90-100 frt.
Mindenk a legkiválóbb bor- és csemetefajokból,
fajisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a meg-
rendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visz-
szállítás költséget, valamint a megrendelő által
kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafize-
tem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költse-
gemen házához szállítva tekintheti meg.

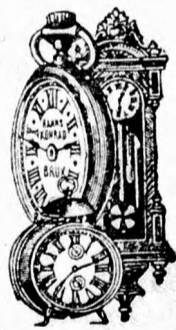
ÉLŐKERITÉS.

— Gleditschia csemeték és magvak. —

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez
az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető
pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen
nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró
nyulak sem hatolhatnak át, úgy, hogy a bekerített
részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendelés-
hez rajzokkal ellátott útletési és kezelési utasítás
mellékeltek. Bővebb tájékoztatás veget színes fény-
nyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve
küldetnek; rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegy-
zésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét
egy levelező lapon tudatja, mely nincsen az a ház
vagy család, a hol annak tartalmát haszonra for-
dítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szeg-
ény családnál egyaránt. Így meg azoknak is érde-
kében áll, kik rendelmét semmit nem akarnak, mert
benné számos oly közlemények foglaltatnak, melyek
mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Kétéves, óriási jövedelmet biztosító
Diócsemeték. voltánál fogva, ennek tenyésztése
majd minden gazdaságban az utóbbi időben rend-
kívül elterjedt.

Czím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep. Nagy-
Kágya u. p. Székelyhid.

Jó órákat olcsón

küld 3 évi írásbeli jótállás mel-
lett privát vevőknek

Konrad János

Órágyára.

aranyáruk kiviteli háza

BRÜX, 295. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75
Valódi ezüst rem. óra > 5.80
Valódi ezüst lánc > 1.20
Nickel ébresztő óra 1.95

Czégem a cs. és kir. birodalmi czi-
merrel van kitüntetve, számtalan arany,
ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi el-
ismerő levél van birtokomban.

nagy képes árjegyzék
ingyen és bérmentve.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik köszvénynél, csúznál és megbűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
láskor óvatosak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” orvosijegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerésztől kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csész. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Kitünő

ebéd és vacsora kosztot

kaphat 3-4 úr (asztaltársaság) az **Uri-utczai**
5-ik számú házban özvegy Lesko Já-
nosnénál. Ugyanonnán lehet kosztot
is hordatni.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görsök-
ben s más idegbajokban szenved,
kérje azon fizetést, melyet ingyen
és bérmentve küld meg Schwab-
non gyógyszerész, Frankfurt a. M.

Csak január 4-ig

Verseczen, a „Baross” téren

L I F K A

hirneves

MUZEUMA és PANOPTICUMA.

Csak

esütörtökön és vasárnapon

van nyitva.

Belépti díj leszállítva!

Számos látogatást kér

a tulajdonosnő.

vastartalmú, tápláló és erősítő szer,

vérképző és idegerősítő,

kellemes ízű és könnyen emészthető.

Megkérdezheti orvosát.

Kapható minden gyógyszerésztárban.

Temesmegye főraktára { **Herczog József Versecz**

Temesvár kivételével: { gyógyszerésztára az „Isten Szeméhez”.

Egyedül valódi angol

THIERRY-BALZSAM.

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

ICH DIEN

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-
Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei
Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer
a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet,
véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legregebb bajokból is. 2. Kitünő hatása
van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lazakat. 4.
Megleően gyógyítja a máj, a gyomor, s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgör-
csőket és tagragatásokat. 5. Széliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, meg-
tisztítja a veséket, megszabadít a buskmorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat
s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröhadas-
kor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűgést, a szájnak s a gyom-
ornak büzt. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra,
orbáncz, kiütés varak, megfagyott s megégetett tagokra ruh, fekély s bőrduzzadás és repe-
dés stb. esetében, megszünteti a fejfájást, zúgást, szaggatást, köszvényt, fülfájdalmat stb.
Vigyázzunk tehát mindig ezen fenti zöld apácza-védjegyre! Hamisítástól legjobban meg-
óv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek. A szétküldés csakis eredeti szab. car-
tonokban történik, melyekben 12 kicsiny vagy 6 dupla üveg foglaltatik. Ausztria-Magyar-
ország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia
és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona és 60 fillér; kevesebb mint
12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik széjjel.

Szétküldés csak előrefizetés vagy az összeg utánvétele
mellett.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom
nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész
egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen.

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a te
elapadásának, az orbánczok esteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, fülvesek, dagadt lábak, s csontvese
déseknél, vágás, szúrás, lővés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szalka, homok, tövis, seret stb. eltávolításánál
mindenféle dagant, kinyelés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgöyölés, a lábna járás közben történt
kisebesülése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdagant, meggyúlt vér, fülgöcs
stb. stb. esteiben. Két adagnál kevesebb nem szállítatik; a szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tegely
somagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kerek mindenkit,
hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások elkerülésétől s arra figyeljen, hogy a tegelybe ne van-e a fenti védjegyet és csézem: **Thierry**
(A) **LIMITED** gyógytára az „Orangyalhoz” Pregradában, égetve.

E két gyógyszerében felülmúlhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál
értékesebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely
szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, termé-
zetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket hasz-
nálni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert,
jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan szernek, melyeknek minden családnál találhatónak kellene
lenni. A hol a fenti irrt védjegyekkel valódián nem lehet kapni, tessék egyenesen rendelni és csizemni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész **LIMITED** Orangyal-gyógyszerésztára, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Bpsten: Török J. gyógyszer; Zágrábban: Mittelbach J. gyógyszer. és Bécsben: Brady C. gyógyszer.